

LITTERÆRT LANDSKAP PIETRO QUERINI

er tilegnet Pietro Querini og hans unike beskrivelse av landskapet og folkelivet på Røst, og forfattere og kunstnere inspirert av Querinis historie og det landskapet han vandret i.

Parchi Letterari er et nettverk av små lokalsamfunn hvor man kan oppleve unike landskap, historier og tradisjoner beskrevet i litteratur og poesi.

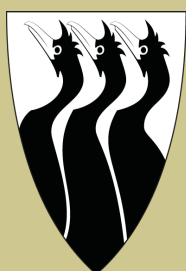
«Henriette-huset» og Stavøya

Eva Harr, olje på lerret

SAGNET OM DA FUGLENE FORSVANT FRA STAVØYA

«Fjelløyene rundt Røst er viden kjent for sitt yrende fugleliv. Her hekker enorme mengder av sjøfugl, og folk kommer langveisfra for å oppleve disse fjellene hvor tusener på tusener av fugl i løpet av noen vår- og sommermånedene ruger fram nye avkom. Men blant dette eventyr av vingeslag og fugleskrik, ruver et av fjella dødt opp av havbrenningene. Det er Stavøya. Her hekker ingen av fugleartene som har vært så kjærkomne for kystens befolkning. Bare ørn og ravn klorer seg fast mellom klippene, men det sies at det for lenge siden var et yrende fugleliv på Stavøya.

På denne tiden bodde det en fisker på nordsiden av Stavøya. Det var en arbeidsom kar som ikke var redd for å ta i et tak. Her ute på øya levde han godt på det naturen ga han, for han hadde kort vei til rike fiskeplasser, og fjellene var dekt av fugl.

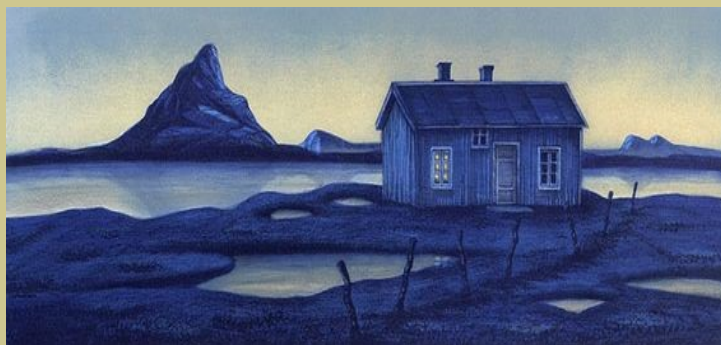

RØST
KOMMUNE

Litterært landskap Pietro Querini

Eva Harr

litografi

..Fiskerens strev lønte seg, og etter hvert reiste han til fastlandet for å handle seg ny og større båt. Der møtte han to søstre. Den yngste fortapte han seg i, som man sier, og da båtkjøpet var unnagjort, seilte han hjem igjen med ny firroring og ei kone om bord. Jenta hadde blitt advart av søsteren mot å ende opp som fiskerkone, for det var et liv i slit og savn, mente hun, men jenta lot seg ikke overtale og reiste med fiskeren ut til Stavøya.

Nå gikk det mange år uten at søstrene så hverandre, men så passet høvet seg slik at storesøsteren på fastlandet skulle få ta seg en tur for å se til søsteren på Stavøya. Hun ventet å komme til usle og karrige kår der ute i havgapet, men et helt annet syn møtte henne da hun kom i land på øya. På bergene stod fiskehjellene tunge av tørrfisk klar til å seiles med jekt til Bergen. Ved brygga stod tønne etter tønne fulle av lever og rogn, og på bryggeloftet glinset det i saftig kveiterekling. Inne i bua viste lillesøsteren henne stamper og kurver fylt til randen av måseegg, sekk på sekk som lå fulle av edderdun, og i flere tønner var det nedsaltet både lundefugl og skarv. Og i tillegg var det både sauer og kyr som beitet et stykke fra husene. I alt var det bare velstand og overflod som møtte søsteren fra fastlandet, og hun måtte innrømme at lillesøsteren levde godt sammen med fiskeren på Stavøya. Men etter hvert som dagene gikk og bordene ble dekt av den ene kosteligste rett etter den andre, ble storesøsteren mer og mer misunnelig på sin søsters lykke. Kvelden før hun skulle reise, listet hun seg ut etter at de andre hadde sovnet. Hun gikk bort fra husene og opp i fjellsiden hvor lundefuglene hadde gravd sine reder som huleganger i gressbakken. Her dro hun en lunde ut av redet sitt og begynte å lese besvergelses over fuglen. Da dette var gjort, satte hun fyr på lundefuglen, og mens den hjerteskjærende skrek av smerte, slapp hun den flaksende som en brennende fakkel i fjellet.

Etter dette forsvant all nyttefugl fra øya, bare ørn og ravn ble værende, og stein og tufter er det eneste som nå er igjen etter folkene som bodde på Stavøya.»

*«Hodeløse menn og ihjelfrosne haikere, levende sagntradisjon i Nord-Norge»,
Ann Sylvi Larsen og Roald Larsen (red), Eureka forlag, Tromsø 2002*